

Riziko nevyrovnaného vzcházení řepky po intenzivních srážkách

Větší úhrny srážek při bouřkách nebo intenzivnějších deštích v posledních dnech měsíce srpna 2023 po zasetí řepky mohou mít nepříznivý vliv na povrchovou strukturu půdy a vzcházení rostlin. Vytvoření krusty na povrchu půdy omezuje přístup vzduchu ke klíčovému semenům, na což je řepka citlivá. Vzcházení rostlin je pak nerovnoměrné, porosty jsou často řídké a nevyrovnané. V posledních letech narůstají problémy s povrchovou strukturou půdy v důsledku nízkého obsahu organických látek, absence vápnění a nevhodného poměru jednomocných a dvojmocných kationtů v půdě. Na strukturu půdy má často nepříznivý vliv také intenzivní zpracování půdy, při kterém dochází k drčení a rozmělnění půdních agregátů, zejména při použití aktivních nástrojů jako rotační brány, rotavátory apod. V osevních postupech chybí víceleté pícniny, které mají na půdní strukturu velmi příznivý vliv. Půd s horší strukturou stále přibývá a postupně se zhoršuje vsakování vody ze srážek ke kořenům rostlin, urychluje její povrchový odtok a zároveň zhoršuje provzdušnění půdy, což může mít nepříznivý vliv na růst a zdravotní stav kořenů rostlin. Přitom nejčastějším doporučením pro zlepšení struktury těchto půd je jejich **pravidelné vápnění a hnojení kvalitními statkovými a organickými hnojivy (nejlépe hnůj, kompost, separát apod.)**.

Přestože v letošním roce byla po velmi teplém počasí předpověď intenzivních srážek (včetně portálu **AgroRisk.cz**), byly často půdy po zasetí řepky přikuleny, v některých případech i hladkými válci (obr. 1). Povrch půdy bez rostlinných zbytků je pak po větších srážkách velmi zranitelný a může docházet k rozplavení agregátů (obr. 2). Na půdách náchylných na tvorbu krusty a zejména při setí semen řepky do vyhloubených řádků (brázdiček, obr. 3) se doporučuje rozbor povrchové vrstvy půdy, kterým se zjistí míra rizika rozplavení půdy. Tyto rozborů včetně doporučení opatření pro zlepšení půdní struktury již několik let provádíme ve VÚRV, v.v.i. Na základě výsledků z posledních let jsou nejčastějšími příčinami špatného stavu půdy nedostatečné vápnění, vyšší obsah draslíku v půdě (plně dostačující je vyhovující zásoba podle Mehlich 3) a jeho špatný poměr k dvojmocným kationtům (Ca, Mg), nízký obsah organického uhlíku v půdě.

Obr. 1: Povrch půdy po uvalení hladkými válci

Obr. 2: Poškozená povrchová struktura půdy po intenzivních srážkách s nerovnoměrně vzešlou řepkou

Obr. 3: Nevyrovnané vzcházení řepky při rozplavení půdy v brázdíčkách po srážkách

Tato publikace byla vytvořena s využitím výsledků projektů NAZV č. QK1910338 a QK21020155.

Autoři: Pavel Růžek, Helena Kusá a Radek Vavera, výzkumný tým Integrované výživy rostlin, VÚRV, v.v.i., Praha-Ruzyně